

Ugeblad og Annoncetidende
for Allinge-Sandvig.
Gudhjem, Østerlars, Hasle
Ølsker, Rutsker, Rø og Klemens.

Ansvarshavende Udgever:
Otto Gornitzka. - Telefon 74.
Trykt i Allinge Bogtrykkeri
Oplag ca. 3500 Eksemplarer

Nr. 69

Alm. Annoncer 10 Øre pr. mm, efterf. Gange 8 Ø.
Forretningsann. 8 - - - - - 6 Ø.

Fredag den 26. April

Annoncer og lokalt Stof maa være indleveret
senest 2 Dage før Bladet udgaar.

1929

Aprilsvejr.

—o—

Vi har Regn og Blæst og Solskin
— kort sagt; vi har April.
Følfod staar paa Grøftkantene
med sit lille varme Smil.
Anemoner nikker glade
som i Dans om Bøgens Fod.
P. Bondesen.

April Maaned er en urolig Overgangstid fra Vinter til Vaar. For hver Dag, der gaar, faar Solen mere og mere Magt, og alt i Naturen vaagner til nyt Liv. Det er en Fryd atter at høre Stærefløjt og Lærkesang. Bierne begynder at summe omkring Træer og Buske, og Hugormen kryber frem i Solen.

Undertiden har vi lange, lyse Dage med blaanende Himmel og tindrende Sol. Selv om det er koldt, faar vi dog Lyst til at færdes ude i det Fri. I Haven blomstrer de første Eranthis, Vintergækker og Krokus. Og vandrer man en Tur i Skoven for at spejde efter frembrydende Vaartegn, finder man mange Anemoner og Skovmærker gemt under det brune Løv; Men det varer dog en Maanedes Tids, før Bøgen begynder at springe ud.

Fjerne Skove i blaalig Dis, Sol og skiftende Skygger, gyldne Rakler paa Pileris, travle Fugle, der bygger.

Tung af Grøde er Muld og Mos, Grøfter svulmer til Bække, tusindstemning er Vaarens Kor fra knoppene Hegn og Hække.

Chr. Smorup.

Det gamle danske Navn for April er Faaremaaned. Paa denne Aars-tid kommer der nemlig mange smaa Lam til Verden. I Sverige kalder Bønderne den Enesmaaned og denne Betegnelse staar uden Tvivl i Forbindelse med forskellige gamle Talemaader, for Ekspl.

Aprils Væde
er Bondens Glæde.

I Folkemunde hedder det sig, at en vaad April og en kold Maj fylder godt i Bondens Hus. Ude omkring paa Landet begynder der nu at blive Travlhed med Arbejdet i Marken. Ploven skrider langsomt gennem de brune Agre, og Sædemanden saar sit Korn.

I April Maaned er Vejret lunefuldt og vekslende, og derfor ved man aldrig, om den næste Dag bringer Sne, Regn, Frøst eller Varme. Vilhelm Bergsø har skrevet disse muntre Strofer:

April-Kokette!
Snart haard, snart veg,
sig, er det Alvor eller blot Leg?
Nu suser Du barsk,
nu vifter Du blid,
Du Vintergækkens
og Narrenes Tid!
Du sneer med Solskin
og skifter med Signaerne,

Bryllup mellem Austral-Negrene.

Ovenstaaende Bryllupsbillede er hentet fra Quensland i Australien, hvor Kvinderne hos de Indfødte, de saakaldte Australnegre, forøvrigt ikke staar synderlig højt i Anseelse hos Manden, men nærmest betragtes som hans Slave. Bryllupsceremonien er da ogsaa højest aparte, idet den blot bestaar i, at Brudgommen afbider et af Brudens Fingerled, som han rimeligvis delikaterer sig med. Der fødes for det meste mange Børn i en Familie, men kun 3—4 faar Lov at leve, Resten dræbes og

spises af Forældrene. Paa Billedet ses Brudgommen beskedent i Baggrunden, midt for Teltindgangen, og Bruden ved hans Side, smukt draperet med et tærnet Stykke Tøj og hvid Hue paa Hovedet. Australnegrene er lidt under Middelhøjde og stærkt mørkebrune, undertiden næsten sorte. For det meste er de meget magre og har stærkt fremtrædende Underliv. — Hovedet er stort og stygt — med stærkt udviklet Kæbeparti, lille Hage og tykke Læber, og Haaret og Skægget er stort,

kruset og sammenfiltret. — Huden er fugtig og lugter saa stærkt og modbydeligt, at endogsaa Europæernes Kvæg skyer Australnegrenes Nærhed. — Lemmerne er tynde og spinkle, men yderst smidige, og Tærne er omtrent lige saa bevægelige som Fingrene og derfor ved mange Arbejder til næsten lige saa stor Nytte som disse. — Australnegrenes Boliger er yderst simple, ofte har de slet ingen, men søger Ly i et hult Træ, under en Busk eller i en naturlig Hule.

sender en Vipstært
i Stedet for Svalerne,
hagler og hyler,
og gør stort Hurlumhej;
men dine Løfter? —
ja, dem løser Maj!
Louise Rasmussen.

Byraadets Kloak-Debat

I Anledning af Forhandlingerne i forrige Byraadsmøde om Alexandersens Septictank og Nedlæg-gelse af en Kloak fra denne, skal vi tillade os at anmode Hr. Redaktøren om Plads for nedenstaaende Betragtninger.

Hvorvidt Alexandersens Septictank fungerer som den skal eller ikke, er ikke det afgørende, idet man maa sætte Hensynet til Befolkningens Sundhed over event. æstetiske Hensyn. — De af Borgmesteren nævnte Fejl og Mangler vil bevirke, at Afløbet fra Tanken, der skal være klart og lugtfrit, vil blive uklart og stinkende, men Afløbet fra enhver Septictank

er fuldt af patogene (sygdomsvækkende) Bakterier, som ikke destrueres i Tanken, og man kan af den Grund overhovedet ikke sætte Tanken i Forbindelse med en aaben Rendesten eller Bæk.

— Vi skal her foretage et lille Tankekperiment, som meget nemt kan blive til Virkelighed.

Som bekendt gaar visse Mennesker rundt med Tyfus Livet igennem uden at være syge, men frembyder ved daglig Afgang af Tyfusbaciller en overordentlig stor Smittefare for deres Omgivelser.

Det kunde meget vel tænkes, at en saadan Smittebærer boede paa Hotellet. I saa Fald vilde Afløbet fra Tanken indeholde de nævnte Baciller.

— Vi kommer ikke udenom en Kloak, og den maa udmunde i Havet. Vilde det ikke være klogest med det samme at tage Tyren ved Hornene og lægge en Kloak gennem hele Byen med Udløb mellem Strandslot og Havnen for den vestlige Bydels vedkommende? Vi kan ikke længere forsvare de mange sundhedsfarlige Udløb til den aabne Bæk.

Det er statistisk bevist, at Dødelighedsprocenten falder med Indførsel af Kloaksystemet, og vi skal i samme Forbindelse nævne, at

Allinge-Sandvig med sine ellers saa sunde Omgivelser har en meget høj Dødelighedsprocent i Sammenligning med København og Landets øvrige Købstæder.

Tilfældet Alexandersen er ikke enestaaende. Et lignende ildelugtende WC-Afløb til Hovedgaden i Allinge gav sidste Sommer Anledning til anonyme Skrivelser mellem de omkringboende, der ikke opdagede Stankens rette Arnested.

Kan et betryggende Kloaksystem ikke indrettes lidt efter lidt? Udgiften hertil kunde jo deles mellem Husejerne og Kommunen, og Arbejdet udføres paa den Tid af Aaret, hvor Arbejdsløsheden er størst, saaledes at Kommunens Udgift samtidig betyder en Aflastning af Fattig- og Hjælpekasse.

Vi stoler paa, at det nye Byraad vil kunne lægge en virkelig forsvarelig Plan i Modsætning til det Fuserarbejde, der udføres under det gamle Byraad.

Indtil Kloaksystemet kommer i Orden, bør enhver Nyindretning af W. C. forbydes. Der er stor Debat i Raadet hver Gang en Mand søger Tilladelse til at lægge et Paptag paa et Høsehus, medens sundhedsfarlige Latriner indrettes rask væk selv i nye Bygninger

uden Raadets Kontrol.

Vi kan ikke være bekendt at have en Sundhedsvedtægt af Aaret 1904, som bortset fra at være utids-svarende aldeles ikke bliver overholdt.

I denne er f. Eks. §§ om en Kødkontrol som aldeles ikke overholdes, skønt selv Landkommunerne næsten overalt har indført en saadan.

Er det ikke en Parodi, at en herværende Slagterforretning reklamerer med „her føres kun kontrollerede Varer“.

I vor Sundhedsvedtægt § 57 staar at Vedtægten udleveres paa Forlangende gratis til enhver Grundejer og Beboer i Kommunen.

Byen ejer kun eet Eksemlar.

x+y

Hjemmegrisen i Nordgrønland.

—o—

En stor Begivenhed er det, naar Skibet bringer Gris til de danske Hjem i Nordgrønland.

Af alt, hvad der i „Skibstid“ bringes i Land, og det er mange dejlige og interessante Ting, er der intet, der i den Grad samler Interessen om sig som Grisen.

Stort Gny og Bulder og Skrig lyder fra Skibsbroen. I frydeblandet Angst holder Børneflokket sig saa nær som muligt til Landgangen. Ved hvert usædvanligt højt Hyl flygter de, endda Pladsens stærkeste Mænd og modigste Fangere leder Dyrets Skridt.

Under stor Deltagelse installeres Grisen i et fra Høsehuset adskilt Rum, og her under gode Forhold med Kakkelovn og tændt Lampe — plejes og fodres den efter alle Kunstens Regler. „Madkurv“ medbringer den selv, idet Føderet ankommer fra Danmark med samme Post som Grisen.

Hele sit korte Liv igennem kan den glæde sig ved hyppige Besøg. Hver Gang, den fodres, stiller der altid en Tilskuere. Man elsker den Nervepirring, som en Visit hos det mærkelige Dyr giver.

Men Interessen for Grisen naar dog sit Højdepunkt paa Slutningsdagen.

Det er en Oplevelse, man diskuterer længe i Forvejen, og som man ser hen til med blandede Følelser.

Der er — og især hos Børnene — Bedrøvelse over, at den morsomme Husfælle skal dø, og der er Gysen og Angst for, hvorledes det skal spænde af. Der er uskrømt Glæde ved Udsigten til et usædvanligt Skuespil, og man gaar i lækkersultne Drømme om Sylte, Pølser og Ribbensteg — Dramaets behagelige og længst varende sidste Akt.

Den Dag, det gaar løs, er der

